

TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA

Kokouspöytäkirja/
julkinen

Kokousaika: ma 26.8.2013, klo 10.00-10.50

Kokouspaikka: Kahveri

Läsnä: Ojanen (pj.), Ikonen, Uusi-Rasi, Kujala, Åstedt-Kurki,
Jumisko-Pyykkö, Kalli, Värri, Pösö, Surakka, Eilo (siht.)

Asialista:

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastus.

2. Ilmoitusasiat:

-Todettiin, että Tampereen yliopiston tutkijakoulun tapaamisessa keskustellaan tutkimuseettikan koulutuksesta. Toimikunta piti asiaa tärkeänä. Koulutuksen tulisi kohdistua myös niihin tutkimuseettisiin asioihin, joita toimikunta käsittelee. Lisäksi yksiköissä voisi olla omaa tutkimuseettistä koulutusta.

-Tampereen alueen ihmistieteiden eettisen toimikunnan kotisivut on käännetty englanniksi.

3. Toimikunta varapuheenjohtajan valinta esityslistan ulkopuolisena asiana. Puheenjohtaja Ojanen otti asian esiin ilmoitusasioiden yhteydessä: Toimikunnan varapuheenjohtajaksi toimikauden ajaksi valittiin yliopettaja, FT Pekka Kalli.

4. Lausunto 13/2013/liittyen lausuntopyyntöön 9/2013.

Tutkimussuunnitelma: ”Nuorten itsetuhoisuuden ilmeneminen, syyt ja avun saaminen” (TtM Tiina Salmi, terveystieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto)

Toimikunnan päätös/lausunto: Toimikunnan käsityksen mukaan kyseessä on sensitiivinen aihe. Tutkimuksen tavoitteet ovat tarkoituksenmukaiset, mutta myös vaativat. Tutkimuksessa esitetään voimakkaita ärsykeitä ja näillä on todennäköisesti vaikutusta tutkimuksen kohderyhmään ikä huomioon ottaen. Toimikunnan käsityksen mukaan kohderyhmän ikärajaa tulisikin nostaa ylemmäs tai vähintäänkin jakaa kohderyhmä kahteen ikäryhmään (lapset – nuoret). Toimikunta antaa vielä tarkemmat näkökantansa erillisenä lausuntona tutkimuksen tekijälle. Tutkimuksen luonteen huomioon ottaen toimikunta katsoo, että lausuntopyynnön käsittely kuuluu Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueen eettisen toimikunnan toimivaltaan (laki lääketieteellisestä tutkimuksesta 794/2010). Lausunnonpyytäjää pyydetään ottamaan yhteyttä kyseisen toimikunnan sihteeriin.

5. Lausunto 14/2013 liittyen lausuntopyyntöön 10/2013:

”Affektiivinen työ ja sosiaaliset kategoriat parisuhdeneuvonnassa” (akatemiattutkija Tuula Juvonen ja yliopistonlehtori Marjo Kolehmainen, yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto)

Toimikunnan päätös/lausunto: Toimikunnan mielestä tutkimuksen teema on sensitiivinen, minkä vuoksi esimerkiksi videoinnin suorittaminen ei ole täysin ongelmaton: onko tutkimukseen osallistuvilla oikeus kieltäytyä videoinnista? Edellä mainittu ei käy ilmi lausuntopyynnöstä. Toimikunnan käsityksen mukaan myös tutkimukseen osallistuvilta terapeutilta tulisi pyytää suostumus videointiin. Toimikunnan

käsityksen mukaan tiedotteen kieli on jossain määrin vaikeaselkoista ja sen tulisi olla henkilökohtainen, jolloin teitittelymuodon sijasta tulisi käyttää sinuttelumuotoa. Tutkimuksessa ei ole kuitenkaan sinänsä eettisiä ongelmia. Tarkennus edellä mainitusta pyydetään lähettämään toimikunnan sihteerille.

6. Lausunto 15/2013 liittyen lausuntopyyntöön 11/2013:
“Voimaannuttavan kuuntelemisen mahdollisuudet ensimmäisen sukupolven suomalaisten äitien pienryhmässä” (YTM, tohtoriopiskelija Julia Katila, yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto)

Toimikunnan päätös/lausunto: Lausuntoa pyydetään taannehtivasti jo toteutettuun tutkimukseen. Toimikunnan periaatteen mukaisesti lausuntoa ei anneta taannehtivasti.

7. Muut asiat: keskusteltiin vielä etiikan koulutuksen tärkeydestä.

Puheenjohtaja Markku Ojanen

Sihteri Heikki Eilo